

TAŞIT KANUNU

Kanun Numarası	: 237
Kabul Tarihi	: 5/1/1961
Yayımlandığı Resmî Gazete	: Tarih: 12/1/1961 Sayı: 10705
Yayımlandığı Düstur	: Tertip: 4 Cilt: 1 Sayfa: 1529

Kanunun şümülü:¹

Madde 1 – a) Genel bütçeye dahil dairelerle katma ve özel bütçeli idareler ve bunlara bağlı sabit ve döner sermayeli müesseseler, il özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile mahalli idare birlikleri,²

b) İktisadi Devlet Teşekkülleri ve özel kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulan her çeşit banka ve teşekküler,

c) Yukardaki (a) ve (b) fikralarında yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları teşekkül ve müesseseler,

d) **(Değişik: 7/2/1990 - 3612/46 md.)** Kamuya yararlı derneklerden Cumhurbaşkanlığında lüzumlu görülenler tarafından kullanılacak taşıtlar bu Kanun hükümlerine tabidir.

Madde 2 – Traktör, arazöz, motorla işleyen her çeşit ziraat ve inşaat makineleri, hava taşıtları ve zırhlı ambulanslar ile münhasıran askeri maksatlar için kullanılan ve ordunun silah ve teçhizatından madut bulunan taşıtlar bu kanun hükümlerine tabi değildir.³

Tarifler:

Madde 3 – a) Kurum: 1inci madde hükmüne giren bütün daire, teşekkül ve müesseseleri,

b) Taşıt: Motorlu ve motorsuz bütün ulaştırma araçlarını,

c) Arazi binek: Bütün tekerlekleri muharrik binek taşıtlarını,

d) Kaptı kaçıtı: Asgari iki sıra oturma yeri bulunan kapalı ve insan taşımaya mahsus taşıtları,

e) Arazi kaptıkaçıtı: Bütün tekerlekleri muharrik olan kaptıkaçıtları,

f) Pikap: Şoför mahallinde şoför dahil 3 kişiye kadar oturacak yeri ile arkasında azami 1750 kilograma kadar yük taşımak için yeri bulunan motorlu taşıtları,

¹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 180inci maddesiyle, 1inci maddenin birinci fikrasının (b) bendinde yer alan "ve kararnamelerle" ibaresi "veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle" ve (d) bendinde yer alan "Başbakanlıkça" ibaresi "Cumhurbaşkanlığında" şeklinde değiştirilmiştir.

² 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Kanunun 85inci maddesiyle bu fikrada geçen "döner sermayeli müesseseler," ibaresinden sonra gelmek üzere "il özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile mahalli idare birlikleri" ibaresi eklenmiştir.

³ 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nın 9uncu maddesiyle, bu maddede yer alan "hava taşıtları" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve zırhlı ambulanslar ile" ibaresi eklenmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 9uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

- g) Arazi pikap: Bütün tekerlekleri muharrik olan pikapları,
- h) Panel: Yük taşıma yeri tamamen kapalı olan pikapları,
ifade eder.

Taşıt verilecekler:

Madde 4 – Emirlerine ve zatlarına binek otomobili verilenler (1) sayılı cetvelde, makam hizmetlerine tahsis edilen taşıtlar (2) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

Madde 5 – Birinci maddede yazılı kurumlar daimi hizmetleri için Cumhurbaşkanı kararıyla yalnız birer hizmet arabası bulundurabilirler. Bu hizmet arabaları ihtiyaca göre Station Wagon binek, kaptıkaçıtı tiplerinden biri olabilir.⁴

Madde 6 – Kurumlar (1) ve (2) sayılı cetvellerde yazılı makam ve hizmetler için hizalarında gösterilen arabalardan fazla taşıt bulunduramayacakları gibi daimi hizmetler için beşinci maddede yazılı tipte bir arabadan fazla araç kullanamazlar.

Kurumların edinebilecekleri taşıtlar⁵

Madde 7 – (Değişik birinci fıkra: 21/4/2005 - 5335/6 md.) Kurumların taşıt ihtiyaçlarını hizmet alımı suretiyle karşılamaları esastır. Bu şekilde temini mümkün olmayan, ekonomik bulunmayan veya sağlık, savunma ve güvenlik gibi nedenlerle hizmet alımı suretiyle karşılanması uygun görülmeyen taşıtlar diğer yollarla edinilebilir.

Kullanılacak bu taşıtların, muayyen ve standart tipte, lüks ve gösterişten uzak, memleket yollarına elverişli ucuz ve ekonomik olanlarından temin olunması şarttır.

Bu taşıtlar münhasıran resmi hizmetin ifasında kullanılmak üzere daire veya kurumlarının sorumlu makamlarınca tevzi ve tahsis olunurlar.

Şehir ve kasabalarla demiryolları istasyonlarından ve gündelik muayyen tarifelerle işleyen Devlete, belediyelere ait taşıt güzergahından uzak bulunan mevkilerdeki teşkilat ve işyerlerinde devamlı veya geçici olarak görevli memur, subay ve hizmetlileri ve bu mevkide oturan ailesi efradını ve okula giden çocukların oranın bağlı bulunduğu şehir ve kasabaya veya en yakın muayyen tarifeli taşıt güzergahına götürüp getirmek için birinci fıkarda yazılı taşıtlardan tahsis edilebilir.

Şehir ve kasaba hudutları içerisinde olmakla beraber tren, otobüs gibi gündelik muayyen tarifelerle işleyen taşıt güzergahından uzak bulunan münferit mevkilerdeki teşkilat ve iş yerlerinde devamlı veya geçici olarak görevli memur ve hizmetlilerin bu mevkiler ile en yakın muayyen tarifeli taşıt güzergahına götürüp getirilmesi için de bu taşıtlar kullanılabilir.

⁴ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 180 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan "Bakanlar Kurulundan karar almak şartıyla" ibaresi "Cumhurbaşkanı kararıyla" şeklinde değiştirilmiştir.

⁵ Bu madde başlığı "Devlet daireleri ve kurumların daimi ve devamlı hizmetleri için kullanacakları taşıtlar;" iken, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Devlet dairelerinin sıkışık bulunduğu büyük merkezlerde işletilen muayyen tarifeli taşıtlarla memurların zamanında iş başında bulunmalarını temin edecek yeterlikte olmadığı hallerde kurumlarca ve Devlet dairelerince memurlar için otobüs seferleri ihdas olunabilir.

Bu otobüsler Ulaştırma Bakanlığıca hazırlanacak ve Cumhurbaşkanıca tasdik olunacak esaslar dairesinde isletilebilir.⁶

Madde 8 – Bu kanuna bağlı (2) sayılı cetvelde yazılı taşıtlar yalnız hizalarında gösterilen hizmetlerde kullanılabilirler. Tören, hususi ve resmi davetlerde makamı işgal eden zatlar refakatlerine ailelerini de alabilirler. Kurumlara ait hizmetler için memurlar da makamı işgal eden zatin refakatinde veya makamın müsaadesiyle bu taşıtlara binerler.

Kurumların satın alacakları taşıtların bedeli:

Madde 9 – Kurumların satın alacakları taşıtların azami satınalma bedelleri ile cinsi ve azami satınalma bedeli yıl içerisinde belirlenecek taşıtlara ilişkin esaslar her yıl bütçe kanunlarına bağlı cetvellerde gösterilir.⁷

Bu bedeller, orta sıklet ve vasati fiyatlar nazarı itibara alınmak suretiyle tesbit edilir.

Madde 10 – (Değişik: 17/9/2004 - 5234/4 md.)⁸⁹

Genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler ve döner sermayelerin yıl içinde her ne şekilde olursa olsun edinebilecekleri taşıtların cinsi, adedi, hangi hizmette kullanılacağı ve kaynağı yılı bütçe kanunlarına bağlı (T) işaretli cetvelde gösterilir.

---

⁶ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 180 inci maddesiyle, bu fikrada yer alan “Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanıca” şeklinde değiştirilmiştir.

⁷ 3/11/2022 tarihli ve 7420 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle bu fikrada yer alan “azami satınalma bedelleri,” ibaresi “azami satınalma bedelleri ile cinsi ve azami satınalma bedeli yıl içerisinde belirlenecek taşıtlara ilişkin esaslar” şeklinde değiştirilmiştir.

⁸ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 180 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “Başbakanlık” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı” şeklinde ve “Maliye Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının uygun görüşü üzerine Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiş, beşinci fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiş, altıncı fıkrasında yer alan “(Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dâhil)” ibaresi “, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı” şeklinde ve “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiş, yedinci fıkrasında yer alan “İçişleri Bakanlığının talebi ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine alınacak Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fikranın başında yer alan “Emniyet Genel Müdürlüğüne” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Jandarma Genel Komutanlığına ve Sahil Güvenlik Komutanlığına” ibaresi eklenmiş, aynı fikrada yer alan “Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Jandarma Asayiş Vakfı” ibaresi eklenmiştir.

⁹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 180 inci maddenin sekizinci fıkrasında yer alan “Milli Savunma Bakanlığının (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için ise İçişleri Bakanlığının) talebi ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine çıkarılacak Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fikrada yer alan “(Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dâhil)” ibaresi ile “(Jandarma Genel Komutanlığı için Jandarma Asayiş Vakfı gelirlerinden)” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve dokuzuncu fıkrasında yer alan “(Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dâhil)” ibaresi “, Jandarma Genel Komutanlığına ve Sahil Güvenlik Komutanlığına” şeklinde ve “3212” ibaresi “ilgisine göre 3212 veya 4645” şeklinde değiştirilmiştir.

Yukarıda sayılanlar dışında kalan kurum ve kuruluşlar tarafından bu Kanun gereğince taşıt edinilebilmesi, edinilecek taşıtin cinsi, adedi, hangi hizmette kullanılacağı ve kaynağı gösterilmek suretiyle önceden alınmış Cumhurbaşkanı kararına bağlıdır. (**Ek cümle: 3/7/2005-5393/85 md.**) Ancak, il özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile mahallî idare birlikleri kendi meclislerinin kararı ile taşıt edinirler.

Ancak, Avrupa Birliği ile yürütülen mali işbirliği kapsamındaki projelerle ilgili olarak yıl içerisinde alınması gerekli görülen taşitlar ile Cumhurbaşkanlığı hizmetlerinde kullanılmak üzere yıl içerisinde hibe edilen taşitlar Cumhurbaşkanı kararı ile edinilebilir.

İçişleri Bakanlığınca lüzum görüldüğü takdirde, bu Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde yazılı "İl Valileri" taşitları, gelir durumu müsait olan il özel idare bütçelerinden de satın alınabilir.

(**Değişik beşinci fıkra: 11/2/2014-6519/21 md.**) Bu Kanun kapsamında edinilecek taşitların menşei, silindir hacimleri ve diğer niteliklerini belirlemeye ve sınırlamalar getirmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(**Ek fıkra: 29/6/2012-6338/1 md.**) Türk Silahlı Kuvvetleri “, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ile Gümruk ve Ticaret Bakanlığı Gümrukler Muhafaza Genel Müdürlüğüne kurum, kuruluş, dernek ve vakıflarca hibe edilecek taşitlar, merkezî yönetim bütçe kanununa bağlı (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın Cumhurbaşkanı kararı ile edinilebilir.

(**Ek fıkra: 29/6/2012-6338/1 md.**) Emniyet Genel Müdürlüğüne, Jandarma Genel Komutanlığına ve Sahil Güvenlik Komutanlığına ait taşitlar, 12/4/2001 tarihli ve 4645 sayılı Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, HEK ve Hurda Durum ve İşlemleri ile Hizmet Satışına Dair Kanun hükümleri çerçevesinde merkezî yönetim bütçe kanununa bağlı (T) işaretli cetvelde gösterilmelerine gerek bulunmaksızın, cinsi ve adedi Cumhurbaşkanı kararında belirlenmek kaydıyla 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi olmaksızın yenileri ile mübadele edilebilir. Aradaki fiyat farkı, döner sermaye gelirleri, sosyal tesis veya kantin gelirleri ile Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı ve Jandarma Asayı Vakfı gelirlerinden karşılanır.

(**Ek fıkra: 29/6/2012-6338/1 md.**) Türk Silahlı Kuvvetlerine (...)⁹ ait taşitlar, 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde merkezî yönetim bütçe kanununa bağlı (T) işaretli cetvelde gösterilmelerine gerek bulunmaksızın, cinsi ve adedi Cumhurbaşkanı kararında belirlenmek kaydıyla 4734 sayılı Kanuna tabi olmaksızın yenileri ile mübadele edilebilir. Aradaki fiyat farkı, sosyal tesis veya kantin gelirleri ile döner sermaye gelirlerinden veya bağış yoluyla (...)⁹ karşılanır.

(**Ek fıkra: 29/6/2012-6338/1 md.**) Türk Silahlı Kuvvetlerine, Jandarma Genel Komutanlığına ve Sahil Güvenlik Komutanlığına ait taşılardan, trafige tescil tarihi itibarıyla en az on yaşını doldurmuş olanlar, merkezî yönetim bütçe kanununa bağlı (T) işaretli cetvelde

gösterilmelerine gerek bulunmaksızın, cinsi ve adedi, ilgisine göre Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığının kararıyla, 4734 sayılı Kanuna tabi olmaksızın ve satılacak taşıt sayısı satın alınacak taşıt sayısından az olmamak ve satın alınacak taşıt sayısı merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen adetleri geçmemek üzere yenileri ile mübadele edilebilir ve aradaki fiyat farkı, bütçeden karşılanabilir. Bu fikrada yer almayan hususlar hakkında ilgisine göre 3212 veya 4645 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.⁹

Madde 11 – Genel ve katma bütçeli dairelerin kullanmakta oldukları taşıtların sayısı, cinsi, markası, satın alma tarih ve bedelleri, bir evvelki yıla nazaran vukubulan değişiklik ve sebepleri her yıl bir cetvel halinde tesbit ve o yılın bütçe kanunu tasarısı gereğesine eklenir.

Madde 12 – (Değişik birinci fıkra: 15/6/1965 - 631/3 md.) Bu kanunla kullanılmasına cevaz verilen taşıtların işletme ve onarma masraflarıyle vasıtayı kullanacak personelin her türlü istihkakları, taşıtin satınalıldığı kurumlar bütçelerine konulacak ödeneklerle karşılanır. Ancak, bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde yazılı "İl Valileri" taşıtları ile (2) sayılı cetvelde yazılı "kaymakamlıklar" taşıtlarının onarma ve işletme masrafları, genel bütçeye konulan ödeneği tükendiği takdirde, özel idare bütçelerinden de karşılanabilir.

Mülga ikinci fıkra: (30/5/1963 - 240/5 md.)

(Değişik: 24/9/1979 - KHK 31/1 md.) Resmi taşıtların savurganlığa yol açılmadan, bütçe olanaklarıyla uyumlu bir biçimde kullanımını sağlamak üzere;

a) Akaryakıt, yağ ve diğer ikmal gereksinimlerinin ve onarma işlerinin sağlanması,

b) Gereğinde bunların yönetimi tek elden yapılması,

c) Bakım, onarım, ikmal ve yönetim işlerinin yürütülmesinde, gerektiğinde, belli kurumlara görev verilmesi,

d) **(Değişik: 21/4/2005 - 5335/6 md.)** Ekonomik olmayan taşıtların ekonomik olanlarıyla değiştirilmesi,

e) **(Ek: 21/4/2005 - 5335/6 md.)** Resmî taşıtları sürebilecek kamu görevlilerinin belirlenmesi,

f) **(Ek: 21/4/2005 - 5335/6 md.)** Hizmet alımı suretiyle edinilecek taşıtların cinsi, adedi, yaşı, hangi hizmetlerde kullanılacağı, kaynağı, yabancı menşeli olup olmayacağı ve diğer hususlar,

(Ek: 21/4/2005 - 5335/6 md.) İçin gerekli esas ve usûller Cumhurbaşkanınca saptanır.¹⁰

Taşitların satılabilmeleri:

---

¹⁰ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 180 inci maddesiyle, bu fikrada yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 13 – Bu kanunun konusuna giren taşılın satılabilmeleri, ya tahsis edildiği hizmet konusunun artık kalmamış olmasına veya ekonomik ömrünü doldurmuş bulunmasına bağlıdır.

Bu taşılın ekonomik ömrlerini doldurmuş olmaları hali ilgili dairesinin teklifi üzerine Karayolları veya Devlet Su İşleri idaresinden bir makine uzmanı, kurumun yetkili bir personeli ile trafik teşkilatından bir uzmandan teşekkür edecek komisyon tarafından verilecek raporla belirtilir. Bu raporlar kurumun bağlı olduğu bakanlıkların tasvibine sunulur. Bu taşılın yürürlükte bulunan hükümlere göre satılır.

Hizmet konusunun kalmaması halinde taşılın gereği yapılmak üzere Devlet Malzeme Ofisine devredilir.

(**Ek fikrələr: 30/5/1963 - 240/2 md.**) Dış temsilciliklerdeki taşılın ekonomik ömrlerini doldurmuş olmalarına mahalli temsilciliklərce tanzim ve tasdik edilecek rapor üzərinə Dışişləri Bakanlığı və Maliyə Bakanlığından karar verilir.

Gerek bu suretlə hizmetten çıkarılan, gerek hizmet konusu kalmamış veya en az kullanma süresini doldurmuş bulunan dış temsilciliklər ait taşılın mahallində veya yurda getirilmək suretiylə satılması həsusunda en tasarruflu yolu seçməyə Dışişləri Bakanlığı ilə Maliyə Bakanlığı yetkilidir.¹¹

Yurda getirilmək suretiylə satılmasına karar verilen taşılın gümrük və digər her türlü ithal vergi və resimləri bu taşılın Devlet Malzeme Ofisində satışları anında Gümrük Kanununa görə tesbit edilecek normal kıymetləri üzərindən gümrük idaresində təhakkuk və satışı mütaakip Devlet Malzeme Ofisi tarafından ilgili gümrüge ödənir.

Kayıt, tescil və verilecek plakalar:

Madde 14 – Bu kanunda yazılı kara taşılının 6085 sayılı kanun gereğince Trafik Şube və bürolarına, deniz taşılının alakalı dairelere kayıt və tescil etdirilmesi mecburidir. Taşılara, taşının cinsine və tahsis edilen makam veya hizmetləre görə İçişləri Bakanlığından belirtilecek şəkil, renk və alameti taşıyan birer plaka konur.

Trafik şube və büroları veya digər alakalı daireləri bu kanunda yazılı taşılardan dışında hiç bir makam və şahıs üçün aynı şəkil və renkte plaka və numara veremiyəcəkləri gibi hiçbir makam və dairede kendiliklərindən plaka ihdas və istimal edəməzler.

Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde belirtilenlərə tahsis olunacak taşılardan hariç, bütün taşılardan yan taraflarına "Resmi hizmete məhsustur" ibaresi yazılır.

Türk Silahlı Kuvvetlərinə tahsis edilen taşılardan bu madde hükümlərinə tabi deyildir.

Bu Kanun hükümlərinin uygulanmayıcağı haller:

Madde 15 – Genel veya kəsmi seferberlik halleriyle arbə hali, arbə zamanı və arbə esnəsi hükümlərinin uygulanmasına Cumhurbaşkanından karar verilmesi hallerinde askeri

---

¹¹ Bu hükmün uygulanmasında Ek I inci maddeye bakınız.

daire, birlik ve müesseseler tarafından kullanılacak taşılarda bu kanun hükümleri uygulanmaz.¹²

Cezalar:

Madde 16 – (Değişik: 23/1/2008-5728/285 md.)

Bu Kanunun şümulüne giren taşılardan her ne suretle olursa olsun tahsis olunduğu işin gayrisinde veya şahsî hususlarda kullananlar veya kullanılmasına müsaade edenler veya kanunda yazılı olduğu şekilde kullanılmış gibi gösterenler veya kanunen bir makama veya işe tahsis olunmadığı hâlde hakikati taşıyır ile bu taşılardan istifade eden ve ettirenler, bunların gidiş gelişine müsaade edenler veya kanuna aykırı olarak numara ve plaka verenlerle kullananlar veya kullanılmaya elverişli olduğu hâlde ekonomik ömrünü doldurduğu bahanesiyle yenileyen veya yeniletenler veya bu hususlar için masraf tahakkuk evrakını hazırlayan veya tasdik veya bunlara ait ita emirlerini vize edenler hakkında bir seneye kadar hapis cezasına hükmolunur. Bu yüzden hasıl olan masraf ve zararlar genel hükümlere göre tazmin ettirilir.

Tekerrüdü halinde verilecek hapis cezası iki aydan aşağı olamaz.

Çeşitli hükümler:

Madde 17 – Çeşitli yardım yolları ile gelen her türlü taşılardan tahsis olundukları hizmetlerde bu kanun hükümlerine göre kullanılır.

(**Ek fıkra: 29/6/2012-6338/2 md.**) Vakıf, dernek, sandık, banka, birlik, firma, şahıs ve benzeri kuruluş veya kişilere ait olup bu Kanun kapsamında bulunan kurumlar ile özel kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşlarında kullanılan taşılardan giderleri için (güvenlik hizmetlerinde kullanılan taşılardan hariç) kurum bütçelerinden hiçbir şekilde ödeme yapılamaz.¹³

Ek Madde 1 – (30/5/1963 - 240 sayılı ek kanunun 3 üncü maddesi hükmü olup ek maddeye çevrilerek teselsül için numaralandırılmıştır.)

237 sayılı kanunla dış temsilciliklere tahsis edilen taşılardan, Hazine için daha tasarruflu olacağı Maliye Bakanlığının rızasına müsteniden -önceyen tesbit edilecek memleketlerde- eski model taşılardan fiyat farkı ödenmek suretiyle, yenileri ile değiştirilmesine veya miadi dolmadan satılarak yenilerinin alınmasına Dışişleri Bakanlığınca karar verilebilir.

Bu yenilemenin yapılabilmesi için her yıl bütçesinin ilgili tertibine gereken ödeneğin konulması ve (R) cetveli formülünde gösterilmesi şarttır.

¹² 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 180 inci maddesiyle, bu fıkra yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanıca" şeklinde değiştirilmiştir.

¹³ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 180 inci maddesiyle, bu fıkra yer alan "özel kanunla" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle" ibaresi eklenmiştir.

Ek Madde 2- (Ek:18/7/2024-7521/2 md.)

10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetveller kapsamındaki kamu idareleri ve bu idarelere bağlı, ilgili ve ilişkili kamu kurum ve kuruluşları, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler, özelleştirme kapsam ve programına alınmış hisselerinin yarısından fazla kamuya ait olan özel hukuk hükümlerine tabi kuruluşlar, fonlar, döner sermayeler ve diğer tüm kamu kurum ve kuruluşlarının (il özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile kurdukları birlik, müessese ve işletmeler hariç) 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan taşit ve iş makineleri ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına devredilen bu neviden taşit ve iş makinelerinin idareler adına satılmasına yönelik esas ve usulleri belirlemeye ve belirlenen esas ve usuller kapsamında açık ihale ve/veya e-ihale yöntemiyle ihaleleri yapmaya Özelleştirme İdaresi Başkanlığı yetkilidir. Bu madde kapsamında yapılacak satış işlemlerinde 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun ve 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

Birinci fikradaki işlemler ve ihale sürecinin yürütülmesi dâhil ihtiyaç duyulan her türlü danışmanlık hizmeti alımının 4046 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmesi için yapılacak giderler Özelleştirme Fonundan karşılanır. Yapılan satışların bedellerinden masraflar düşülür ve kalan tutar genel bütçeli idareler için Hazine ve Maliye Bakanlığı Merkez Muhasebe Müdürlüğü hesabına, diğerlerinde ise ilgili idare muhasebe birimi hesaplarına aktarılır, aktarılan bu tutarlar ilgisine göre genel bütçeye veya ilgili kamu kurum ve kuruluşu bütçelerine gelir kaydedilir.

Geçici Madde 1 – Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte kurumların ellerde bulunup bu kanuna göre:

- a) Kullanılması menedilen taşılardan (5)inci maddede yazılı Bakanlar Kurulu kararı alındıktan sonra 3 ay içinde,
- b) 7 nci maddeye göre hizmetin devam etmesi halinde vasif ve şartları bu kanuna uymayan taşılardan, olanları ile değiştirilinciye kadar, kullanılmasına devam olunur ve bu şart tahakkuk ettirildikten sonra üç ay içerisinde Devlet Malzeme Ofisine teslim olunurlar.

Bu kanuna göre Devlet Malzeme Ofisine teslim olunan taşılardan önce usulü dairesinde kurumların veya Devlet dairelerinin ihtiyaçlarına tahsis olunur.

Bu taşılardan Devlet Malzeme Ofisince kendi usullerine göre satılarak masrafları çıkarıldıkten sonra bedelleri kurum veya dairelerine ödenir.

Taşılardan müddeti içerisinde Devlet Malzeme Ofisine teslim etmeyenler, mevcut taşılardan şeklini veya istimal tarzını değiştirmek suretiyle kanun hükümlerine uydurılmaya çalışanlar hakkında da 16 nci maddedeki cezalar tatbik olunur.

Geçici Madde 2 – 3827 sayılı kanun hükümlerine veya bütçe kanunlarına bağlı (R) cetvellerindeki formüllerine uygun olmayarak alınan ve Sayıştayca vizesi yapılmayan taşılardan alınmasına ve kullanılmasına kanunen cevaz verilmeyenler Devlet Malzeme Ofisine iade olunurlar.

Bu kanuna uygun olanlarının da bir defaya mahsus olmak üzere vizeleri yapılır.

Geçici Madde 3 – Milli Birlik Komitesi emrine kurumlar veya dairelerce verilen taşılarda üyelerince (1) sayılı cetveldeki taşılarda gibi kullanılırlar.

Bu taşılarda hizmetin hitamında ait oldukları daire veya kurumlarına iade olunurlar.

Iade olunan taşılarda bu kanun hükümlerine tabidir.

Madde 18 – 15/5/1940 tarihli ve 3827 sayılı Nakil Vasıtaları hakkındaki Kanun ek ve tadilleri ile birlikte kaldırılmıştır.

Madde 19 – Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 20 – Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

5/1/1961 TARİH VE 237 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER

1) 13/11/1996 tarih ve 4212 sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunla tahrис edilen araçların plakalarına ilişkin esaslar T.B.M.M Başkanlık Divanınca tespit edilir.

(1) SAYILI CETVEL

	Aded	Cinsi	En Az Kullanma Süresi
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı	2	Binek	5 Yıl
(...) ¹⁴			
T.B.M.M Başkanlık Divanı üyeleri, Komisyon Başkanları, Grup Başkanları ve Grup Başkanvekilleri ¹⁴¹⁵	1er	"	5 "
Cumhurbaşkanlığı	10	"	5 "
(Mülga: 2/7/2018 - KHK/703/180 md.)			
Bakanlar	1er	"	5 "

¹⁴ Bu cetvelde yer alan "Birisini Senato Başkanı için" ibaresi, 13/11/1996 tarih ve 4212 sayılı Kanunun 1inci maddesiyle kaldırılmış ve cetvele "Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı" ibaresinden sonra gelmek üzere "TBMM Başkanlık Divanı üyeleri, Komisyon Başkanları ve Grup Başkanvekilleri" ibaresi eklenmiştir.

¹⁵ 6/12/2019 tarihli ve 7196 sayılı Kanunun 68inci maddesiyle, bu satırda "Komisyon Başkanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Grup Başkanları" ibaresi eklenmiş, aynı satırda yer alan "50" ibaresi "1er" şeklinde değiştirilmiştir.

Genelkurmay Başkanı	1	"	5 "
Kara, Deniz, Hava Kuvvetler Kumandanları	1er	"	5 "
Elçilikler ve daimi delegelikler ¹⁶			
(Yurtdışında bulundukları sürece)	1er	"	5 "
Daimi Askeri Temsilcilikler Başkanlıklarını			
(Yurtdışında bulundukları sürece)	1er	"	5 "
Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreterliği ¹⁷	1	"	5 "
Anayasa Mahkemesi Başkanı ¹⁸	1	"	5 "
İl Valileri ¹⁹	1er	"	5 "
Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanvekili ²⁰	1	"	5 "
Yargıtay Başkanı ²²	1	"	5 "
Danıştay Başkanı ²²	1	"	5 "
Yüksek Seçim Kurulu Başkanı ²³	1	"	5 "
Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı ²⁴	1	"	5 "
Sayıştay Başkanı ²²	1	"	5 "
Cumhuriyet Başsavcısı ²²	1	"	5 "
Danıştay Başkanunsözcüsü ²⁵	1	"	5 "

(2) SAYILI CETVEL

	Aded	Cinsi	Ez Az Kullanma Süresi
(Mülga: 2/7/2018 - KHK/703/180 md.)			
(Mülga: 2/7/2018 - KHK/703/180 md.)			
TBMM Genel Sekreteri ²⁶	1	Binek	5 "
Kamu Başdenetçisi ²⁷	1er	"	5 "
(Mülga: 2/7/2018 - KHK/703/180 md.)			

¹⁶ 30/5/1963 tarih ve 240 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile "ve daimi delegeler" ibaresi eklenmiştir.

¹⁷ 30/5/1963 tarih ve 240 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile "Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreterliğine" ilişkin kısmı 2 sayılı cetvelden bu cetvele nakledilmiştir.

¹⁸ 27/8/1963 tarih ve 310 sayılı Kanunun birinci maddesi ile eklenmiştir.

¹⁹ 15/6/1965 tarih ve 631 sayılı Kanunun birinci maddesiyle "İl valilerine" ilişkin kısım 2 sayılı cetvelden bu cetvele nakledilmiştir.

²⁰ 5/11/1968 tarih ve 1068 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile 2 sayılı cetvele eklenen "Yüksek Hâkimler Kurulu Başkanlığı'na ilişkin kısım", 25/11/1969 tarih ve 1193 sayılı Kanunun 1. maddesi ile 2 sayılı cetvelden bu cetvele nakledilmiştir.

²¹ 11/12/2010 tarihli ve 6087 sayılı Kanunun 46 nci maddesiyle, bu cetvelde yer alan "Yüksek Hâkimler Kurulu Başkanı" ibaresi "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanvekili" olarak değiştirilmiştir.

²² 25/11/1969 tarih ve 1193 sayılı Kanunun 1.maddesi ile 2 sayılı cetvelden bu cetvele nakledilmiştir.

²³ 30/11/2017 tarihli ve 7062 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle, bu cetvelde yer alan "Danıştay Başkanı" satırından sonra gelmek üzere "Yüksek Seçim Kurulu Başkanı" satırı eklenmiştir.

²⁴ "Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı 1 binek 5 yıl" ibaresi, 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle eklenmiştir.

²⁵ Daha önce "Danıştay Başsavcılığı" şeklinde 2 sayılı cetvelde iken 25/11/1969 tarih ve 1193 sayılı Kanunun 1. maddesi ile bu ibare "Danıştay Başkanunsözcüsü" şeklinde değiştirilerek bu cetvele nakledilmiştir.

²⁶ 6/12/2019 tarihli ve 7196 sayılı Kanunun 68 inci maddesiyle, bu cetvelde yer alan "Kamu Başdenetçisi" satırından önce gelmek üzere "TBMM Genel Sekreteri" satırı eklenmiştir.

²⁷ 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kanunun 35 inci maddesiyle; bu cetvelde yer alan "Başbakanlık Müsteşarlıkları" satırından sonra gelmek üzere "Kamu Başdenetçisi" satırı eklenmiştir.

Üniversite Rektörleri	1er	"	5"
Diyabet İşleri Başkanı	1	"	5 "
(Mülga: 2/7/2018 - KHK/703/180 md.)			
Genelkurmay 2 nci Başkanı ve (J) Başkanlıklar	1er	"	5 "
Kara, Deniz, Hava Kuvvetler Kurmay Başkanlıklar	1er	"	5 "
Ordu, Kolordu, Tümen, Donanma, Hava Kuvvet ve			
Yurt İçi Bölge Kumandanlıklar	1er	"	5 "
(Mülga: 2/7/2018 - KHK/703/180 md.)			
Jandarma Genel Kumandanı	1	"	5 "
General veya amiral rütbesi ile filen işgal edilen			
diğer bütün makamlara	1er	"	5 "
Bakanlıklar Müsteşarları	1er	"	5 "
Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Başkanları ²⁸			
Emniyet Genel Müdürlüğü	1	"	5 "
Ankara, İstanbul, İzmir Emniyet Müdürlükleri	1er	"	5 "
Kaymakamlıklar	1er	(Arazi binek)	5 "
Emniyet daireleri (Kullanılması zaruri olan taşıtların adedi, cinsleri ve müddetleri Bakanlar Kurulunca belirtilir.)			

**237 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR TABLO**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının	237 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi

²⁸ 25/6/2009 tarihli ve 5917 sayılı Kanunun 47 nci maddesiyle; bu cetvelde yer alan "Bakanlıklar Müsteşarları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Başkanları" ibaresi eklenmiştir.

Numarası		
240	10, 12, 13, (1) Sayılı Cetvel, (2) Sayılı Cetvel	8/6/1963
310	(1) Sayılı Cetvel	4/9/1963
631	10, 12, (1) Sayılı Cetvel, (2) Sayılı Cetvel	23/6/1965
1068	(2) Sayılı Cetvel	12/11/1968
1193	(1) Sayılı Cetvel, (2) Sayılı Cetvel	6/12/1969
KHK/31	12	28/9/1979
3612	—	16/2/1990
4212	(1) Sayılı Cetvel	19/11/1996
5234	10 uncu maddenin üçüncü fıkrası, I sayılı Cetvel	21/9/2004
	10 uncu maddenin diğer fıkraları	1/1/2005
5335	7, 12	1/1/2006
5393	1 ve 10	13/7/2005
5728	16	8/2/2008
5917	(2) Sayılı Cetvel	10/7/2009
6087	(1) Sayılı Cetvel	18/12/2010
6328	(1) Sayılı Cetvel	29/6/2012
6338	10, 17	1/1/2013
6519	10	22/2/2014
KHK/681	2	6/1/2017
7062	1 sayılı cetvel	12/12/2017
7073	2	8/3/2018
KHK/703	1,5,7,10,12,15,17, (1) Sayılı Cetvel, (2) Sayılı Cetvel	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andicerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7196	(1) Sayılı Cetvel, (2) Sayılı Cetvel	24/12/2019
7420	9	9/11/2022
7521	Ek Madde 2	26/7/2024